

AKO SA ZACHOVÁŤ PRI MIMORIADNYCH UDALOSTIACH

Ludia si uvedomujú riziká, ktoré ohrozujú ich život, zdravie alebo ich majetok až vtedy, keď sú priamymi účastníkmi havárií, živelných pohrôm alebo katastrof. To, ako dokážu zvládnuť vzniknutú situáciu, závisí od ich prípravenosti. Dôsledky mimoriadnych udalostí potvrdzujú, že neznalosť vhodnej reakcie na vzniknutú situáciu, alebo jej podceňovanie spolu s panikou, znásobujú straty na životech a zvyšujú počet zdravotne postihnutých ľudí.

Každý z nás by si mal osvojiť základné informácie o spôsoboch a postupoch, ktoré mu pomôžu v prípade potreby ochrániť život, zdravie alebo majetok.

Nasledujúce informácie majú usmerniť vaše konanie v prípade akútneho ohrozenia, pomôcť spoznať možné nebezpečenstvo a poskytnúť základný návod, ako sa zachovať v čase, kedy je potrebná pomoc.

Vážení čitatelia,
dnes začíname s predstavovaním súborov informačných blokov všeobecných vedomostí z oblasti civilnej ochrany obyvateľstva a krízového riadenia, ale postupne Vám ponúkneme aj niektoré úzko tematické súbory informácií.

***Si v tiesni? Potrebuješ pomoc? Volaj číslo 112
(Európske číslo tiesňového volania)***

KTO PATRÍ DO INTEGROVANÉHO ZÁCHRANNÉHO SYSTÉMU (ĎALEJ LEN IZS)?

Koordinačné stredisko integrovaného záchranného systému a operátori tiesňovej linky 112

Základné záchranné zložky IZS:

- Hasičský a záchranný zbor,
- poskytovatelia záchrannej zdravotnej služby,
- Horská záchranná služba,
- Banská záchranná služba.

Ostatné záchranné zložky IZS:

- Ozbrojené sily Slovenskej republiky,
- obecné (mestské) hasičské zby,
- závodné hasičské útvary,
- závodné hasičské zby,
- pracoviská vykonávajúce štátny dozor,

alebo činnosti podľa osobitných predpisov,

- jednotky civilnej ochrany,
- obecná (mestská polícia),
- Slovenský Červený kríž,
- iné právnické osoby alebo fyzické osoby, ktorých predmetom činnosti je poskytovanie pomoci v tiesni.
- kontrolné chemické laboratórium CO,

Útvary policajného zboru

ČO JE TO TIESEŇ?

TIESEŇ je stav, pri ktorom je bezprostredne ohrozený život, zdravie, majetok alebo životné prostredie a postihnutý je odkázaný na poskytnutie pomoci

Čo je potrebné uviesť ak voláte na linku tiesňového volania 112?

VOLAJTE LEN V PRÍPADE, KEĎ JE OHROZENÝ: ŽIVOT, ZDRAVIE, MAJETOK ALEBO ŽIVOTNÉ PROSTREDIE

Pri volaní na linku tiesňového volania **112** treba dodržať správny postup, aby operátor koordinačného strediska integrovaného záchranného systému vedel bez omeškania zabezpečiť poskytnutie pomoci vyslaním záchranných zložiek. Po spojení sa s operátorom vám operátor bude klásiť otázky.

Snažte sa zachovať pokoj a vecne odpovedať na otázky:

- **Čo sa stalo?** Táto informácia je potrebná na posúdenie, akú pomoc vyslať.
- **Kde sa to stalo?** Táto informácia je nutná k ľahkému a rýchlemu nájdeniu miesta hlásenej udalosti.
- **Komu sa to stalo?** Informácie o postihnutom: pohlavie, približný vek, počet postihnutých (pre zabezpečenie adekvátnej pomoci).
- **Informácie o volajúcom:** účastnícke číslo telefónu, z ktorého voláte pre prípadný spätný kontakt pri hľadaní miesta alebo iných problémoch, prípadne aj meno volajúceho.

Povedzte zrozumiteľne, kde treba poslat pomoc:

- **V byte, na pracovisku alebo v inom uzatvorenom priestore:** adresa a číslo objektu (sú dôležité obe čísla – červené aj čierne), poschodie, číslo bytu, meno majiteľa bytu a ako najšš dom (hlavne na sídliskách) ap.
- **Na verejnej komunikácii alebo na voľných priestranstvách:** stručný a výstižný popis miesta udalosti, napr. typická budova nablízku, park, križovatka, posledná obec, odbočka, kilometrovník na diaľnici, správne číslo diaľnice ap.

Operátor koordinačného strediska potrebuje tieto informácie aby sa vedel rozhodnúť, ktorá záchranná zložka môže poskytnúť najlepšiu a najrýchlejšiu pomoc. Môže sa stať, že operátor bude potrebovať ďalšie informácie, i keď pomoc je už na ceste. Nezrušte hovor dovtedy, kým operátor nezistí všetky informácie, ktoré potrebuje. Ak môžete zostať krátke čas na mieste, odkiaľ ste volali.

Vzdelávací a technický ústav krízového manažmentu a civilnej ochrany MV SR, Slovenská Ľupča

Odbor civilnej ochrany a krízového riadenia, ObÚ Žiar nad Hronom

Pokračovanie na budúce

Vážení občania,

už vyše roka sa stretávate vo Vašich mestských novinách s témami civilnej ochrany obyvateľstva. Témami, ktorých ústrednou tému bola a je ochrana životov, zdravia a majetku pred účinkami mimoriadnych udalostí a následných činností osôb, resp. skupiny osôb, ako prvotných ochranných opatrení. Ale v pozadí, v samospráve v návaznosti na príslušné štátne orgány, prebieha administratívny a výkonný proces opatrení zameraný na zisťovanie, zamedzenie šírenia a pôsobenia následkov mimoriadnej udalosti, vykonania záchranných prác, ako aj verifikačná a vyhodnocovacia činnosť. A preto si dnes priblížme činnosť starostu obce/predsedu krízového štábu obce/ v prípade vzniku mimoriadnej udalosti.

Odporučaná činnosť starostu obce v prípade vzniku mimoriadnej udalosti

- Prijímať a zaznamenať informácie o vzniku mimoriadnej udalosti – od: občan, PO, FO – Podnikateľ, PZ, odbor CO a KR, HaZZ,
- Overiť informácie o mimoriadnej udalosti
  - ✓ Čas a miesto vzniku mimoriadnej udalosti
  - ✓ Druh, rozsah a účinky mimoriadnej udalosti
  - ✓ Zdroj a spôsob podania informácie
- Posúdiť situáciu z hľadiska ohrozenia obyvateľstva a prijatia neodkladných opatrení
- Varovať obyvateľstvo a vyznamieť osoby
- Informovať odbor civilnej ochrany a krízového riadenia ObÚ, koordinačné stredisko IZS – 112, tzv. prvotné hlásenie
- Aktivovať vlastné sily a prostriedky /napr. miestne jednotky civilnej ochrany/
- Zabezpečiť priebežný monitoring miesta mimoriadnej udalosti za účelom :
  - ✓ Upresnenia rozsahu mimoriadnej udalosti
  - ✓ Určenia najkritickejších miest pre zásah síl a prostriedkov
  - ✓ Potreby vyžiadania zložiek IZS, prípadne ozbrojených síl SR
  - ✓ Usmernenia veliteľa zásahu
  - ✓ Potreby vyhlásenia mimoriadnej situácie
- Zvolať krízový štáb obce a určiť riadenia s cieľom :
  - ✓ Prerokovať možnosť vyhlásenia mimoriadnej situácie, prípadne evakuácie obyvateľstva
  - ✓ Vydať príkazy k organizácii a riadeniu záchranných prác, uzavorenie priestoru mimoriadnej udalosti, Zabezpečenie postihnutého obyvateľstva
  - ✓ Organizovať a riadiť záchranné práce v spolupráci s veliteľmi zložiek IZS a veliteľom zásahu
  - ✓ Predkladať pravidelné informácie na ObÚ každý deň k 6,00 hod do 7,00 hod a k 18,00 hod do 19,00 hod
  - ✓ Ukončenie prác na území postihnutom mimoriadnou udalosťou a odvolanie síl a prostriedkov po vykonaní záchranných prác
  - ✓ Spolupracovať s ObÚ – odbor civilnej ochrany a krízového riadenia, ObÚ Životného prostredia
- Zabezpečiť informačný tok na obvodný úrad v zmysle Vyhlášky MV SR č. 388/2006 Z. z. v znení neskorších predpisov o podrobnostiach na zabezpečenie technických a prevádzkových podmienok informačného systému CO
- Po ukončení záchranných prác uplatniť si náhradu výdavkov v súvislosti s vykonanými záchrannými prácami v zmysle Vyhlášky MV SR č. 599/2006 Z. z. v znení neskorších predpisov, v prípade povodňových záchranných prác v zmysle Vyhlášky MŽP č. 251/2010 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o vyhodnocovaní výdavkov na povodňové zabezpečovacie práce, povodňové záchranné práce a povodňových škôd.